

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ -ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ 2018
ΖΗΤΗΜΑ 1^ο

Α1. Σχολικό βιβλίο σελίδα 99

Α2. α)Ψ

β) Παράδειγμα η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x, & x \leq 0 \\ \frac{1}{x}, & x > 0 \end{cases}$

είναι 1-1 αφού κάθε παραλληλη ευθεια στον $\chi\chi'$ τέμνει την c_f το πολύ σε ένα σημείο, όμως f όχι γνησια μονοτονη στο πεδίο ορισμού της αφού είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, 0]$ και είναι γνησίως φθίνουσα στο $(0, +\infty)$

Α3. Σχολικό βιβλίο σελίδα 216

Α4.

α) Λάθος, β) Λάθος, γ) Σωστό, δ) Σωστό, ε) Σωστό

ΖΗΤΗΜΑ 2^ο

$$f(x) = x - \frac{4}{x^2}, x \in \mathbb{R}^*$$

$$f'(x) = \left(x - \frac{4}{x^2}\right)' = 1 + \frac{8x}{x^4} = \frac{x^4 + 8x}{x^4} = \frac{x(x^3 + 8)}{x^4} = \frac{x(x+2)(x^2 + 2x + 4)}{x^4}$$

x	$-\infty$	-2	0	$+\infty$
f'	$+$	0	$-$	$+$
	$-\infty$	-3	ΤΜ	$-\infty$
	$-\infty$	$+\infty$	$-\infty$	$+\infty$

 ΤΟΠΙΚΟ ΜΕΓΙΣΤΟ το $f(-2)=-3$

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \left(x - \frac{4}{x^2} \right) = -\infty \quad (1)$$

Άρα $x=0$ κατακόρυφη ασυμπτωτή

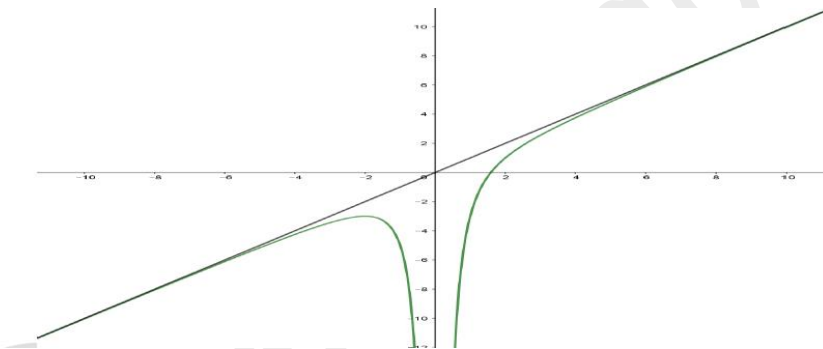
$y = x$ πλαγία ασυμπτωτή της c_f στο $+\infty$ και στο $-\infty$ αφού

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{4}{x^2} = 0$$

Οριζόντιες δεν υπάρχουν

$$f''(x) = \left(1 + \frac{8x}{x^4} \right)' = \left(1 + \frac{8}{x^3} \right)' = -\frac{24}{x^2} < 0, x \neq 0 \text{ άρα } f \text{ κοίλη στα } (-\infty, 0), (0, +\infty).$$

Σημεία καμπής δεν υπάρχουν

Θέμα Γ

Γ1. Η περίμετρος του τετραγώνου είναι $4a = x\pi$, οπότε η πλευρά είναι $a = \frac{x}{4} \text{ m}$

Το μήκος του κύκλου είναι $8 - x\text{m}$ οπότε

$$L(x) = 2\pi r(x) \Leftrightarrow 8 - x = 2\pi r(x) \Leftrightarrow r(x) = \frac{8 - x}{2\pi}, \text{ όπου } L(x) \text{ η συνάρτηση μήκους}$$

του κύκλου και $r(x)$ η συνάρτηση της ακτίνας του κύκλου.

$$\text{Οπότε το εμβαδόν του τετραγώνου είναι } E_T(x) = \left(\frac{x}{4} \right)^2 = \frac{x^2}{16} \text{ m}^2$$

και του κύκλου $E_K(x) = \pi \left(\frac{8-x}{2\pi} \right)^2 = \frac{(8-x)^2}{4\pi} m^2$

Το συνολικό εμβαδόν είναι

$$E(x) = E_T(x) + E_K(x) = \frac{x^2}{16} + \frac{(8-x)^2}{4\pi} = \frac{(\pi+4)x^2 - 64x + 256}{16\pi}, x \in (0,8)$$

Γ2.

$$E'(x) = \frac{1}{16\pi} ((\pi+4)x^2 - 64x + 256)' = \frac{1}{16\pi} (2(\pi+4)x - 64)$$

$$E'(x) = 0 \Leftrightarrow 2(\pi+4)x - 64 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{32}{\pi+4} \in (0,8)$$

x	0	$\frac{32}{\pi+4}$	8
E	-	0	+
E	Γν.φθινουσα	ΤΕ	γν.αυξουσα

Τοπικό ελάχιστο για $x = \frac{32}{\pi+4} \in (0,8)$ το $E\left(\frac{32}{\pi+4}\right) = \frac{16}{\pi+4}$

Τότε $\alpha = \frac{8}{\pi+4}$ οπότε $2\rho = \alpha \Leftrightarrow \frac{8-x}{\pi} = \frac{8}{\pi+4} \Leftrightarrow 8\pi + 32 - (\pi+4)x = 8\pi \Leftrightarrow x = \frac{32}{\pi+4}$

Που συμβαίνει όταν E γίνεται ελάχιστο

Γ3. $E(x) = 5 \Leftrightarrow E(x) - 5 = 0$, Αν $g(x) = E(x) - 5$

g συνεχής $\left[0, \frac{32}{\pi+4}\right]$, πολυωνυμική

$$g(0) = E(0) - 5 = \frac{16}{\pi} - 5 > 0,$$

$$g\left(\frac{32}{\pi+4}\right) = E\left(\frac{32}{\pi+4}\right) - 5 = \frac{16}{\pi+4} - 5 < 0$$

Έτσι $g\left(\frac{32}{\pi+4}\right)g(0) < 0$ και από Θ.Βολζανο

υπάρχει ένας τουλάχιστον $\xi \in \left(0, \frac{32}{\pi+4}\right) : g(\xi) = 0$.

$g'(x) = E'(x) < 0, x \in \left(0, \frac{32}{\pi+4}\right) \Rightarrow g$ γνησια φθίνουσα άρα ξ μοναδικός

Φανερά $g(8) = 4 - 5 = -1$ και 0 δεν ανήκει στο σύνολο τιμών της g ,

$\left[g\left(\frac{32}{\pi+4}\right), g(8)\right]$ αφού είναι g γνησια αυξουσα στο $\left[\frac{32}{\pi+4}, 8\right]$,

$g'(x) = E'(x) > 0, x \in \left(\frac{32}{\pi+4}, 8\right)$.

Άρα ξ μοναδικός στο $(0,8), g(\xi)=0$.

Θέμα Δ

Δ1.

Η συνάρτηση $f(x) = 2e^{x-a} - x^2, x \in \mathbb{R}$ είναι συνεχής και δύο φορές παραγωγίσιμη.

$$f'(x) = (2e^{x-a} - x^2)' = 2e^{x-a}(x-a)' - 2x = 2e^{x-a} - 2x$$

$$f''(x) = (2e^{x-a} - 2x)' = 2e^{x-a} - 2 = 2(e^{x-a} - 1)$$

Είναι

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow 2e^{x-a} - 2 = 0 \Leftrightarrow e^{x-a} = 1 \Leftrightarrow e^{x-a} = e^0 \Leftrightarrow x-a = 0 \Leftrightarrow x = a$$

$$f''(x) > 0 \Leftrightarrow 2e^{x-a} - 2 > 0 \Leftrightarrow e^{x-a} > 1 \Leftrightarrow e^{x-a} > e^0 \Leftrightarrow x-a > 0 \Leftrightarrow x > a$$

$$f''(x) < 0 \Leftrightarrow 2e^{x-a} - 2 < 0 \Leftrightarrow e^{x-a} < 1 \Leftrightarrow e^{x-a} < e^0 \Leftrightarrow x-a < 0 \Leftrightarrow x < a$$

x	$-\infty$	a	$+\infty$
f''	$-$	0	$+$
f	Κοίλη Σ.Κ. Κυρτή		

Άρα η παρουσιάζει Σημείο Καμπής στο $x=a$, $f(a) = 2 - a^2$, το σημείο $A(a, 2 - a^2)$

Δ2.

Από το πρόσημο της $f''(x)$ (Δ1) προκύπτει πως

$$f' \searrow (-\infty, a), f' \nearrow (a, +\infty)$$

Ακόμα $f'(a) = 2(1-a) < 0$ για $a > 1$ και η f' παρουσιάζει ελάχιστο στο $x=a$.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f'(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (2e^{x-a} - 2x) = +\infty, \text{ είναι } \lim_{x \rightarrow -\infty} e^{x-a} = 0, \lim_{x \rightarrow -\infty} (-2x) = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (2e^{x-a} - 2x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (2e^{x-a} (1 - \frac{x}{e^{x-a}})) = +\infty$$

αφού, $\lim_{x \rightarrow +\infty} 2e^{x-a} = +\infty$,

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{e^{x-a}} \stackrel{\lim x = \lim_{x \rightarrow +\infty} e^{x-a} = +\infty}{=} \stackrel{\text{De L'Hospital}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(x)'}{(e^{x-a})'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{e^{x-a}} = 0$$

x	$-\infty$	a	$+\infty$
f''	$-$	0	$+$
f	$+\infty$	$\searrow 2(1-a) \nearrow$	$+\infty$

Αν $x < a$, $f'(A) = (2(1-a), +\infty)$ και $0 \in (2(1-a), +\infty)$, οπότε υπάρχει $x_1 \in (-\infty, a): f'(x_1) = 0$ και η f' είναι γνησίως φθίνουσα άρα το x_1 είναι μοναδικό.

Όμοια αν $x > a$, $f'(A) = (2(1-a), +\infty)$ και $0 \in (2(1-a), +\infty)$, οπότε υπάρχει $x_2 \in (a, +\infty): f'(x_2) = 0$ και η f' είναι γνησίως φθίνουσα άρα το x_2 είναι μοναδικό.

$$x < x_1 < a \Rightarrow f'(x) > f'(x_1) \Rightarrow f'(x) > 0$$

$$x_1 < x < a \Rightarrow f'(x_1) > f'(x) \Rightarrow f'(x) < 0$$

$$a < x < x_2 \Rightarrow f'(x) < f'(x_2) \Rightarrow f'(x) < 0$$

$$a < x_2 < x \Rightarrow f'(x_2) < f'(x) \Rightarrow f'(x) > 0$$

x	$-\infty$	x_1	a	x_2	$+\infty$
f'	+	0	-	0	+
f	↗	ΤΜ	↘	ΤΕ	↗

Δ3.

$$f'(1) = 2(e^{1-a} - 1) < 0, \text{ αφού } 1-a < 0 \Rightarrow e^{1-a} < 1$$

$$f'(x) < 0, \forall x \in (x_1, x_2) \text{ άρα } 1 \in (x_1, x_2)$$

ετσι $1 < a < x < x_2 \Rightarrow f(1) > f(a) > f(x) > f(x_2)$ άρα $f(x) = f(1)$ αδυνατη στο (a, x_2)

Δ4.

Για $a=2$ είναι $f(x) = 2e^{x-2} - x^2$, $f'(x) = 2e^{x-2} - 2x$, οπότε

$$f(2) = 2e^0 - 4 = -2, \quad f'(2) = 2e^0 - 2 = -2$$

Η εφαπτομένη της συνάρτησης στο σημείο $A(2, f(2)) = A(2, -2)$ είναι η

$$y - f(2) = f'(2)(x - 2) \Leftrightarrow y = -2x + 2$$

Επειδή η f είναι κυρτή στο διάστημα $(2, +\infty)$ η γραφική της παράσταση είναι πάνω από την εφαπτομένη εκτός του σημείου επαφής. Δηλαδή

$$f(x) \geq -2x + 2 \Leftrightarrow_{\substack{\sqrt{x-2} \geq 0 \\ x \in [2,3]}} f(x)\sqrt{x-2} \geq (-2x+2)\sqrt{x-2}$$

Με την ισότητα να ισχύει μόνο στο σημείο επαφής $A(2, -2)$.

Έστω $h(x) = f(x)\sqrt{x-2}$, $g(x) = (-2x+2)\sqrt{x-2}$, είναι συνεχείς στο διάστημα $[2, 3]$ ως πράξεις συνεχών και επειδή δεν είναι παντού μηδέν, είναι

$$\int_2^3 f(x)\sqrt{x-2} dx > \int_2^3 (-2x+2)\sqrt{x-2} dx$$

Θέτω $g(x) = u = \sqrt{x-2} \Leftrightarrow x-2 = u^2 \Leftrightarrow x = u^2 + 2$, οπότε $dx = 2u du$

$$g(2) = 0 = u_1, \quad g(3) = 1 = u_2$$

$$\begin{aligned} \int_2^3 (-2x+2)\sqrt{x-2} dx &= \int_0^1 (-2u^2 - 2)u 2u du = \int_0^1 (-4u^4 - 4u^2) du = \\ &= -4 \left[\frac{u^5}{5} - \frac{u^3}{3} \right]_0^1 = -\frac{4}{5} - \frac{4}{3} = -\frac{32}{15} \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } \int_2^3 f(x)\sqrt{x-2} dx > -\frac{32}{15}$$

Επιμελεια λυσεων

Μιχάλης Γράβας

Ηλίας Πίτης